

Sygn. akt IV Ka 898/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Waldemar Majka
Protokolant:	Magdalena Telesz

przy udziale Julity Podlewskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniach 24 stycznia, 28 marca i 14 czerwca 2017 r.

sprawy **R. M.**

syna W. i A. z domu W.

urodzonego (...) w K.

oskarżonego z art. 178a § 4 kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego i prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 11 października 2016 r. sygnatura akt II K 428/16

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie VI jego dyspozycji w ten sposób, że wysokość opłaty podwyższa do 120 (stu dwudziestu) złotych;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe związane z postępowaniem odwoławczym, w tym wymierza 120 złotych opłaty za to postępowanie.

Sygnatura akt IV Ka 898/16

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Wałbrzychu wniósł akt oskarżenia przeciwko R. M. oskarżając go o to, że:

w dniu 04 grudnia 2015r. w W. woj. (...) kierował w ruchu lądowym pojazdem mechanicznym marki (...) o nr rej. (...) w stanie nietrzeźwości, gdzie wynik I badania wyniósł 0,71 promila, a wynik II badania wyniósł 0,64 promila alkoholu w wydychanym powietrzu przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Amtsgericht Königs Wusterhausen, Niemcy, sygn. Akt 1801 Js 35930/13 2.Cs329/13 za kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości,

tj. o czyn z art. 178a§ 4 k.k.

Wyrokiem z dnia 11 października 2016 roku (sygnatura akt II K 428/16) Sąd Rejonowy w Wałbrzychu:

I. R. M. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w części wstępnej wyroku, tj. występku z art. 178a § 4 k.k. i za to na podstawie powołanego przepisu wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69§1 k.k. i art. 70§1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby 2 (dwóch) lat;

III. na podstawie art. 42§2 i 3 k.k. orzekł wobec R. M. środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 t, w tym takich pojazdów łącznie z przyczepą, na okres 5 (pięciu) lat;

IV. na podstawie art. 63§4 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonego w punkcie III dyspozycji wyroku środka karnego okres zatrzymania prawa jazdy, tj. od dnia 4 grudnia 2015r.;

V. na podstawie art. 43a§2 k.k. orzekł wobec R. M. świadczenie pieniężne w wysokości 10.000 (dziesięć tysięcy) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;

VI. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki poniesione w sprawie w kwocie 318,34 zł i wymierzył mu opłatę w wysokości 60 złotych.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł prokurator zaskarżając powyższy wyrok w części w zakresie środków karnych na niekorzyść oskarżonego R. M. zarzucając

I. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia a mający wpływ na jego treść, polegający na niesłusznym przyjęciu przez Sąd, iż w stosunku do R. M. istnieje pozytywna prognoza kryminologiczna, a nadto powołanie szczególnie uzasadnionego wypadku uzasadniającego zastosowanie wobec niego dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, podczas gdy prawidłowa analiza materiału dowodowego oraz uwzględnienie przy orzekaniu całokształtu okoliczności podmiotowo-przedmiotowych sprawy, w szczególności tego, iż oskarżony był już skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, biorąc też pod uwagę okoliczności prowadzenia pod wpływem alkoholu samochodu ciężarowego z naczepą, wskazujące na spożycie znacznej ilości alkoholu, gdyż po kilku godzinach snu w organizmie oskarżonego stwierdzono nie małą ilość alkoholu, uwzględniając zasady prewencji ogólnej i szczególnej w zakresie zapobiegawczego i wychowawczego oddziaływania oraz w zakresie kształtowania świadomości prawnej i poczucia sprawiedliwości, przemawia za zastosowaniem wobec R. M. kary bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, a nadto okoliczności, na które powołuje się Sąd, nie stanowią szczególnie uzasadnionego wypadku, o którym mowa w art. 69§4kk,

II. rażąco niewspółmierność środka karnego orzeczonego na podstawie art. 42 § 3 kk wobec R. M. w wymiarze 5 lat zakazu prowadzenia pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 t, w tym takich pojazdów łącznie z przyczepą, podczas gdy z okoliczności sprawy wynika, że stopień społecznej szkodliwości czynu jakiego dopuścił się oskarżony jest znaczny, o czym świadczy między innymi rodzaj prowadzonego pojazdu, tj. samochodu ciężarowego z przyczepą i załadunkiem, w godzinach i miejscu o szczególnie natężonym ruchu ulicznym, co już potencjalnie stanowi ogromne niebezpieczeństwo dla pieszych oraz zmotoryzowanych uczestników ruchu drogowego, popełnienie czynu krótko po wykonaniu poprzedniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, co wskazywać powinno, iż środek karny orzeczony wobec oskarżonego musi być na tyle surowy, aby mógł zostać uznany za adekwatny do ustalonego stopnia społecznej szkodliwości czynu, tak by spełniał cele dla jakich jest orzekany, w tym zwłaszcza cele prewencji szczególnej, ale i ogólnej,

III. obrazę przepisów Ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach

karnych, a to art. 2 ust. 1 pkt 2, poprzez niewłaściwe wskazanie kwoty w wysokości 60 zł stanowiącej opłatę sądową zamiast określonej tym przepisem kwoty 120 zł jako opłaty w razie skazania na karę pozbawienia wolności do 6 miesięcy

a podnosząc powyższe zarzuty, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie wobec R. M. winnym popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 178a§4kk i skazanie go na karę bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, świadczenie pieniężne w kwocie 10 000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej, zasądzenie kosztów w wysokości 318,34 zł oraz opłaty w wysokości 120 zł.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł oskarżony R. M. stwierdzając, że orzeczony wobec niego przez Sąd Rejonowy wyrok jest za wysoki, w uzupełnieniu apelacji zarzucając nadto:

1) obrazę przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a w szczególności przepisów art. 440 k.p.k., art. 437 § 1 k.p.k. i art. 458 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie z urzędu faktu zatarcia wcześniejszego prawomocnego skazania za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k., objętego wyrokiem Sąd Amtsgericht Königs Wusterhausen w Niemczech w sprawie sygn. akt 1801 Js 35930/13 2.Cs329/13 z dnia 22 listopada 2013 r. co w konsekwencji doprowadziło do braku zmiany kwalifikacji prawnej czynu (w stosunku do kwalifikacji przyjętej przez prokuratora) z art. 178a § 4 k.k. na art. 178a § 1 k.k. - z uwagi na fakt zatarcia skazania przynajmniej na dzień orzekania byłem osoba niekarana;

2) rażące i mające istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia naruszenia przez Sąd przepisów art. 440 k.p.k. w związku z art. 433 § 1 k.p.k., art. 437 § 1 k.p.k. i art. 458 k.p.k. polegające na tym, że Sąd niezależnie od wniosków zawartych w akcie oskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia, nie uwzględnił z urzędu rażąco niesprawiedliwych wniosków oraz nie zastosował art. 4 § 1 k.k. i zaniechanie orzekania na podstawie nowej ustawy, tj. przepisów art. 107 § 4 k.k. i art. 107 § 4a k.k. (znowelizowanych ustawą z dnia 20 lutego 2015 r., Dz. U. z 2015 r. poz. 396) co w konsekwencji doprowadziło do nieuwzględnienia z urzędu faktu zatarcia wcześniejszego mojego prawomocnego skazania za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. oraz art. 244 k.k. co w konsekwencji doprowadziło do orzeczenia niewspółmiernej kary i środków karnych,

i na tej podstawie wniósł o:

3) zmianę kwalifikacji prawnej czynu, na art. 178a § 1 k.k. z tego powodu, że jestem osoba nie karana i byłem nie karany w chwili wystosowania aktu oskarżenia - nie figuruje w krajowym rejestrze karnym a więc nie popełniłem zarzucanego mi czynu w warunkach powrotu do przestępstwa; skazanie podane w akcie oskarżenia przez Sąd Amtsgericht Königs Wusterhausen w Niemczech w sprawie sygn. akt 1801 Js 35930/13 2.Cs329/13 dotyczyło drobnej sprawy i uległo zatarciu przed popełnieniem przeze mnie czynu zarzucanego mi aktem oskarżenia.; nałożona na mnie przez ten Sad karę grzywny wykonałem w marcu 2014 r.;

- jako dowód załączona została kserokopia informacji z Krajowego Rejestru Karnego z dnia 25 stycznia 2016 r.;

4) uznanie, że stopień społecznego niebezpieczeństwa zarzucanego mi czynu, nie jest znaczny i w związku z tym - warunkowe umorzenie postępowania karnego wyznaczając okres próby wynoszący 2 (dwa) i nadto:

a) orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, których prowadzenie związane jest z kategorią „C” prawa jazdy, z wyłączeniem pojazdów, do prowadzenia których uprawnia kategoria T i B prawa jazdy, na okres jednego roku;

b) zasądzenie świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości 1.000,00 zł (jeden tysiąc złotych);

c) pokrycie kosztów postępowania w całości.

Sąd okręgowy zważył:

kontrola instancyjna wydanego przez sąd rejonowy orzeczenia odniosła ten skutek, iż konieczna stała się zmiana zaskarżonego wyroku jedynie w zakresie orzeczenia o opłacie.

Zgodnie z przepisem art. 457§2 kpk niniejsze uzasadnienie sporządzone zostało, co do apelacji osobistej oskarżonego R. M. na skutek złożonego przez oskarżonego wniosku o uzasadnienie wyroku.

W rozpatrywanej sprawie sąd rejonowy nie dopuścił się naruszenia przepisów postępowania karnego które mogło mieć wpływ na treść wydanego wyroku, a orzeczona kara jak i środki karne nie sposób uznać za rażąco niewspółmiernie surowe, zauważyć jednocześnie także należy, iż wydane orzeczenie nie można przy tym również uznać za rażąco niesprawiedliwe.

Kwestionując wydane rozstrzygnięcie skarżący poddaje w wątpliwość sposób procedowania sądu jak i przyjętą kwalifikację prawną wyrażając przy tym subiektywny pogląd o zatarciu skazania objętego wyrokiem Amstgericht Königs Wusterhausen w Niemczech w sprawie sygn. akt 1801 Js 35930/13 2.Cs329/13 z dnia 22 listopada 2013 roku, a także, iż nie uwzględniono w sprawie wskazanych w apelacji przepisów art. 107§4 kk i art. 107§4a, zarzucając nadto również, iż w konsekwencji orzeczono niewspółmierne kary i środki karne.

Odnosząc się do wyrażanych przez skarżącego we wniesionym środku odwoławczym oraz uzupełnieniu apelacji zapatrywań jak również przedstawianej na ich poparcie argumentacji zwrócić należy uwagę, iż do akt sprawy przedłożona została przez oskarżonego kserokopia informacja o karalności z KRK, dotycząca osoby R. M.. Z dokumentu tego wynika, iż wymieniony nie figuruje w kartotece karnej Krajowego Rejestru Karnego przy czym na rozprawie odwoławczej w dniu 28 marca 2017 r. oskarżony przedłożył oryginał informacji o karalności z KRK na dzień 21 stycznia 2016 roku pozostający w sprzeczności z treścią informacji znajdującej się w aktach sprawy. Z treści tejże informacji (k. 141) wynika natomiast, iż oskarżony został skazany wyrokiem niemieckiego sądu Amstgericht Königs Wusterhausen w sprawie 1801 Js 35930/13 2.3 Cs 329/13. Dostrzegając powyższe rozbieżności w treści danych o karalności R. M., sąd okręgowy na rozprawie odwoławczej w dniu 28 marca 2017r. postanowił zwrócić się do KRK o udzielenie informacji czy skazanie oskarżonego wyrokiem widniejącym w informacji o karalności (k. 141) uległo zatarciu, a jeśli tak to z jaką datą i czy obecnie posiada on status osoby niekaranej.

Treść art. 14a ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym stanowi, iż informacja o osobie sporządzona na podstawie danych zgromadzonych w Rejestrze dla celów innych niż postępowanie karne nie będzie zawierała danych o skazaniach obywateli przez obce sądy jeżeli od daty uprawomocnienia się orzeczenia upłynął okres wskazany w art. 76§1 albo art. 107 Kodeksu karnego w stosunku do określonych w nich kar oraz środków karnych. W związku z powyższym informacja udzielona R. M. w dniu 25.01.2016 roku nie zawierała zapisu o przedmiotowym skazaniu zgodnie z treścią art. 14a ustawy o KRK. Jak wskazano ponadto w udzielonej odpowiedzi natomiast informacja o osobie sporządzona w dniu 24.02.2017 roku dla celów postępowania karnego dotycząca R. M. zawierała dane o skazaniu przez niemiecki sąd Amstgericht Königs Wusterhausen w sprawie 1801 Js35930/13 2.3 Cs 329/13 które jest aktualne i obecnie nie podlega zatarciu, jednakże ograniczony jest krąg podmiotów, które o takim skazaniu mogą uzyskać informację .

Kwestionując wydane rozstrzygnięcie skarżący odwołuje się do przepisów art. 107§4 kk i art. 107§4a kk, nie można w tym miejscu jednakże nie zauważyć, iż R. M. został skazany wyrokiem niemiecki sąd Amstgericht Königs Wusterhausen w sprawie 1801 Js35930/13 2.3 Cs 329/13, stosownie zaś do treści art. 114a kk

§ 1. Wyrokiem skazującym jest również prawomocne orzeczenie skazujące za popełnienie przestępstwa wydane przez sąd właściwy w sprawach karnych w państwie członkowskim Unii Europejskiej, chyba że według ustawy karnej polskiej czyn nie stanowi przestępstwa, sprawca nie podlega karze albo orzeczono karę nieznaną ustawie.

§ 2. W razie skazania przez sąd, o którym mowa w § 1, w sprawach:

1) stosowania nowej ustawy karnej, która weszła w życie po wydaniu wyroku skazującego,

2) zatarcia skazania

- stosuje się ustawę obowiązującą w miejscu skazania. Przepisu art. 108 nie stosuje się.

§ 3. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli informacje uzyskane z rejestru karnego lub od sądu państwa członkowskiego Unii Europejskiej nie są wystarczające do ustalenia skazania albo orzeczona kara podlega darowaniu w państwie, w którym nastąpiło skazanie.

Z akt sprawy wynika, iż nakazem karnym R. M. został skazany na karę pieniężną w wysokości 40 stawek dziennych po 10 - Euro każda (400 Euro). Wyrok jest prawomocny od dnia 1 stycznia 2014 roku. Równocześnie R. M. zabrano prawo jazdy. Zabranie prawa jazdy ma skutek pozbawienia prawa do używania prawa jazdy w Niemczech. R. M. wpłacił karę pieniężną w dniu 5 września 2015. Procedura wykonawcza została na tym zakończona. Zwrócić przy tym w tym miejscu należy dodatkowo uwagę iż zgodnie z prawem niemieckim skazanie zostanie wykreślone z rejestru federalnego po upływie 5 lat od dnia prawomocności wyroku po jego wydaniu. Ma to jednak zastosowanie tylko wtedy gdy R. M. nie zostanie w Niemczech skazany za inny popełniony czyn.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, iż skazanie przez niemiecki sąd Amstgericht Königs Wusterhausen w sprawie 1801 Js35930/13 2.3 Cs 329/13 nie uległo zatarciu, a przyjęta przez sąd I instancji kwalifikacja prawna czynu popełnionego przez oskarżonego z art. 178a§4 kk jest w pełni prawidłowa.

Orzeczona wobec oskarżonego R. M. w zaskarżonym wyroku kara jak również środki karne nie mogą zostać uznane za rażąco niewspółmiernie surowe w rozumieniu art. 438 pkt 4 kpk. Zaznaczyć w tym miejscu należy, iż rażąca niewspółmierność kary, o której mowa w art. 438 pkt 4 kpk, zachodzić może tylko wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd I instancji a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 kk oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo Sądu Najwyższego. Na gruncie cytowanego przepisu nie chodzi bowiem o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnice ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby - również w potocznym znaczeniu tego słowa - "rażąco" niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować (tak Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 12 lipca 2000 roku II Aka 116/00). Taka natomiast sytuacja w sprawie niniejszej nie zaistniała. Sąd rejonowy wydając rozstrzygnięcie w zakresie kary uwzględnił okoliczności istotne dla jej wymiaru. Wymierzona za przypisaną oskarżonemu w wyroku czynu kara nie przekracza stopnia społecznej szkodliwości czynu i jest współmierna do stopnia winy tego oskarżonego. Ponadto również wymiar orzeczonych środków karnych w postaci zakazu prowadzenia pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 5,5 t w tym takich pojazdów łącznie z przyczepą na okres 5 lat a także świadczenie pieniężne orzeczone na podstawie art. 43a§2 kk, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy, nie pozwala na uznanie ich za rażąco niewspółmiernie surowe. Zważyć przy tym także należy, iż jak zaznaczono powyżej, przyjęta przez sąd orzekający kwalifikacja prawna jest w pełni trafna, stosownie zaś do treści art. 43a§2 kk w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a§1, art. 179 lub art. 180 sąd orzeka świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5000 złotych, a w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a§4 kk co najmniej 10 000 złotych, do wysokości określonej w § 1.

Z przytoczonych powyżej względów apelacja osobista oskarżonego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zaskarżony wyrok wymagał jednakże zmiany w zakresie orzeczenia o opłacie. Zauważyć bowiem należy, iż wymierzając w wydanym wyroku opłatę sąd rejonowy błędnie ustalił jej wysokość na kwotę 60 zł, albowiem zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23.06.1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. nr 49, poz. 223 ze zm.) opłata ta winna wynosić 120 zł, a na co zasadnie wskazuje skarżący prokurator i które to uchybienie dostrzeżone zostało również przez sąd orzekający w pisemnych motywach wyroku.

Z tych też względów zmieniono zaskarżony wyrok w punkcie VI jego dyspozycji w ten sposób, że wysokość opłaty podwyższono do 120 złotych, a w pozostałym zaś zakresie zaskarżony wyrok utrzymano w mocy (art.437§1 kpk)

O kosztach sądowych postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 636§1 kpk zasądzając od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe związane z tym postępowaniem, a na podstawie art. 8 i art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23.06.1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. nr 49, poz. 223 ze zm.) wymierzono mu opłatę w kwocie 120 złotych.